

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Lyderystė	Leadership	

Anotacija

Modulyje lyderystė pristatoma kaip viena iš svarbiausių asmenybės tobulėjimo alternatyvų ir komandinio bei organizacinio darbo sėkmės veiksnių. Studentai supažindinami su klasikinėmis ir šiuolaikinėmis lyderystės koncepcijomis bei jų taikymo galimybėmis, siekiama išugdyti lyderystės problematikos analizės įgūdžius įvairiuose socialiniuose kontekstuose ir gebėjimą tobulinti lyderystės kompetencijas, atsižvelgiant į profesinės karjeros tikslus bei visuomeninius iššūkius, demonstruoti lyderystę tarpdisciplininėse ir multikultūrinėse komandose.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Doc. dr. Andrius Valickas (VU VM) Kitas (-i): Doc. dr. Egle Daunienė (VU TSPMI)	VU Verslo mokykla, Saulėtekio g. 22, Vilnius VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Vokiečių g. 10, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Bendrųjų universitetinių studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Rudens / pavasario semestrai	Lietuvių ir anglų

Reikalavimai studijuojančiajam

Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra
---------------------------------	--

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas

Supažindinti studentus su klasikinėmis ir šiuolaikinėmis lyderystės koncepcijomis bei jų taikymo galimybėmis asmeninio tobulėjimo, komandinio darbo ir organizaciniame kontekstuose, išugdyti lyderystės problematikos analizės įgūdžius ir gebėjimą tobulinti asmenines lyderystės kompetencijas atsižvelgiant į profesinės karjeros tikslus bei visuomeninius iššūkius, formuoti pozityvias nuostatas lyderystės atžvilgiu bei demonstruoti lyderystę tarpdisciplininėse ir multikultūrinėse komandose.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos pagrindines lyderystės charakteristikas bei gebės įvertinti jos taikymo galimybes skirtinguose socialiniuose kontekstuose dalyvaujant viešajame gyvenime ir reiškiant pilietinę poziciją. Žinos lyderystės analizės lygmenis bei lyderystės ypatumus kiekviename iš lygmenų bei gebės taikyti šias žinias praktinėse lyderystės situacijose.	Įtraukiančios paskaitos, refleksija ir diskusija, praktinių užduočių atlikimas auditorijoje, vaizdinės medžiagos analizė, sąvokų žemėlapiai.	Egzaminas (atvejų bei probleminių situacijų analizės metodas)

<p>Žinos lyderystės principus bei gebės juos taikyti dirbant tarpdisciplininiame ir tarpkultūriniame kontekste. Supras lyderystę kaip vieną iš svarbiausių komandinio bei organizacinio darbo sėkmės veiksnių. Žinos pagrindinius lyderystės instrumentus, motyvavimo, delegavimo, įgalinimo, įtraukimo į darbą ypatumus ir gebės juos taikyti. Supras ir mokės taikyti pagrindinius strateginės bei pokyčių lyderystės principus.</p>	<p>Įtraukiančios paskaitos, refleksija ir diskusija, frontalinė apklausa, praktinių užduočių atlikimas auditorijoje, sąvokų žemėlapiai.</p>	<p>Egzaminas (atvejų bei probleminių situacijų analizės metodas)</p>
<p>Žinos ir mokės įsivertinti savo lyderystės potencialą, bruožus, kompetencijas, stilius bei gebės juos taikyti atsižvelgdamas į kontekstą. Žinos įtakos darymo individams ir grupėms priemonės ir gebės jas taikyti komandiniame darbe.</p>	<p>Mokslinės literatūros studijos, paskaitos, grupinės diskusijos ir debatai, frontalinė apklausa, sąvokų žemėlapiai, lyderystės tobulinimo plano bei jo pristatymo rengimas.</p>	<p>Egzaminas (atvejų bei probleminių situacijų analizės metodas)</p>
<p>Supras lyderystę kaip vieną iš svarbiausių asmenybės tobulėjimo alternatyvų. Gebės sudaryti asmeninį lyderystės tobulinimo planą atsižvelgiant į savo profesinės karjeros tikslus, nustatyti lyderystės tobulinimo tikslus bei pasirinkti veiksmus, kurie padėtų įgyvendinti planą. Gebės komunikuoti ir pristatyti pasiektus lyderystės tobulinimo rezultatus.</p>	<p>Mokslinės literatūros studijos, paskaitos, grupinės diskusijos, lyderystės tobulinimo plano bei jo pristatymo rengimas.</p>	<p>Lyderystės tobulinimo plano bei jo pristatymo parengimas</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai d.	Praktika	E. mokymas(is)	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
<p>1. Lyderystės samprata. Istoriniai lyderystės apsektai ir moksliniai lyderystės tyrimai. Lyderystės analizės lygmenys: asmeninis, komandinis, organizacinis. Lyderystės poreikis šiuolaikinių komandų ir organizacijų valdyme. Lyderystė ir vadovavimas.</p>	3		2					5	12	<p>Lyderystės sąvokų žemėlapis. Užduotis: identifikuoti esminius lyderystės požymius, charakteristikas ir sąvokas, tiesiogiai susijusias su lyderyste.</p> <p>Lyderystės ir vadovavimo palyginimas. Užduotis: remiantis moksline literatūra ir asmenine patirtimi identifikuoti esminius lyderystės ir vadovavimo skirtumus.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p>

										<p><i>Miniotaitė A., Staškevičius I. Lyderystė (2019) 17-37 p.</i></p> <p><i>Northouse, P. G. Lyderystė: teorija ir praktika (2009) 13 – 24 p.</i></p>
2. Moksliniai psichologiniai lyderystės pagrindai. Lyderio asmenybė, motyvacija, vertybės ir kompetencijos. Emocinis intelektas ir lyderystė. Asmeninis lyderystės potencialas. Lyderio galios šaltiniai.	2		3					5	10	<p>Asmeninė lyderystės patirtis. Užduotis: pristatyti bent vieną asmeninę lyderystės patirtį.</p> <p>Asmeninio lyderystės potencialo įsivertinimas, naudojantis mokslškai pagrįstomis dėstytojo pateiktomis metodikomis.</p> <p>Atvejų analizė.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p><i>Miniotaitė A., Staškevičius I. Lyderystė (2019) 38 – 48, 143 - 158 p.</i></p> <p><i>Northouse, P. G. Lyderystė: teorija ir praktika (2009) 25 – 66 p.</i></p>
3. Lyderio elgesys ir stiliai bei jų taikymo ypatumai skirtinguose vadybiniuose kontekstuose. Mokslu pagrįstas lyderystės stilių efektyvumo vertinimas. Lyderio įtaka ir poveikio priemonės bei praktiniai jų taikymo aspektai.	3		3					6	10	<p>Lyderystės stiliaus įsivertinimas, naudojantis mokslškai pagrįstomis dėstytojo pateiktomis metodikomis.</p> <p>Atvejų analizė ir probleminių situacijų analizė.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p><i>Northouse, P. G. Lyderystė: teorija ir praktika (2009) 67 – 101 p.</i></p>
4. Asmeninė lyderystė. Lyderystės eksperimentai. Lyderystė ir profesinė karjera. Asmeninių pokyčių planas lyderystės savybių ugdymui. Lyderystės tobulinimo tikslai ir veiksmai.	3		2					5	10	<p>Lyderystės tobulinimo tikslų formulavimas.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p><i>Kruckeberg K., Amann W, Green M. (Eds.)</i></p>

										<i>Leadership and personal development: a toolbox for the 21st century professional (2011) 15 – 54 p.</i>	
5. Komandinė lyderystė. Pasidalytoji lyderystė. Lyderystė tarpdisciplininėse ir virtualiose komandose. Lyderystės instrumentai: delegavimas, įgalinimas, įtraukimas.	3		3						6	10	<p>Komandinio darbo užduočių atlikimas.</p> <p>Lyderystės savianalizė komandiniame darbe.</p> <p>Atvejų analizė.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p><i>Margaret R. Lee. Leading Virtual Project Teams. Adapting Leadership Theories and Communications Techniques to 21st Century Organizations (2014) 143 – 172 p.</i></p> <p><i>Northouse, P. G. Lyderystė: teorija ir praktika (2009) 179 – 206 p.</i></p>
6. Lyderystės iššūkiai tarpkultūrinėje aplinkoje. Lyderystė multikultūrinėse komandose. Tarpkultūrinė lyderystės kompetencija. Tarpkultūrinės lyderystės efektyvumas ir sėkmės veiksniai.	3		2						5	10	<p>Tarpkultūrinės lyderystės kompetencijos įsivertinimas.</p> <p>Atvejų analizė.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p><i>Kohler R. Optimization of Leadership Style New Approaches to Effective Multicultural Leadership in International Teams (2016) 7 – 22 p.</i></p> <p><i>Margaret R. Lee. Leading Virtual Project Teams. Adapting Leadership Theories and Communications Techniques to 21st Century Organizations (2014) 95 – 142 p.</i></p>
7. Lyderystė organizaciniame lygmenyje. Lyderystės ypatumai skirtinguose sektoriuose: verslo, valstybiniame ir nevyriausybiname. Strateginė ir pokyčių lyderystė.	3		2						5	10	<p>Lyderystės ypatumų analizė skirtinguose sektoriuose: verslo, valstybiniame ir nevyriausybiname.</p>

Organizaciniai lyderių ugdymo modeliai.										<p>Probleminių situacijų analizė.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p><i>Kruckeberg K., Amann W, Green M. (Eds.) Leadership and personal development: a toolbox for the 21st century professional (2011) 317 – 355 p.</i></p>
8. Šiuolaikinės mokslinės lyderystės koncepcijos. Lyderystės iššūkiai globaliame pasaulyje. Lyderystė sudėtingoje, kintančioje ir nestabilioje aplinkoje (<i>angl. Complexity leadership</i>). Adaptyvi lyderystė.	4		3					7	10	<p>Tradicinių ir šiuolaikinių lyderystės koncepcijų lyginimas.</p> <p><i>Rekomenduojama savarankiškam skaitymui:</i></p> <p>DeRue D. S. Adaptive leadership theory: Leading and following as a complex adaptive process. <i>Research in Organizational Behavior</i> 31 (2011) 125–150.</p>
9. Asmeninio lyderystės tobulinimo plano lyderystės savybių ugdymui pristatymas.			4					4		Plano pristatymas.
Iš viso	24		24					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitym o laikas	Vertinimo kriterijai
Asmeninio lyderystės tobulinimo plano parengimas ir pateikimas raštu bei pristatymas žodžiu	50	Semestro metu	<p>Asmeninio lyderystės tobulinimo plano parengimo kokybė:</p> <p>9 – 10 balų - Demonstruojamos išskirtinės (10 balų) arba labai geros, tvirtos (9 balai) žinios ir gebėjimai rengiant asmeninį lyderystės tobulinimo planą bei jo pristatymą raštu ir žodžiu. Rašto darbas ir jo sudėtinės dalys atitinka keliamus reikalavimus. Darbe tinkamai pritaikytos teorinės žinios bei įrankiai. Asmeninis lyderystės tobulinimo planas yra pagrįstas refleksija ir išsamiai pristatytas bei turi aukštą potencialą būti įgyvendintu. Atsakymai į užduodamus klausimus yra tikslūs ir pagrįsti.</p> <p>7 – 8 balai - Demonstruojamos geresnės nei vidutinės (8 balai) arba vidutinės (7 balai) žinios ir gebėjimai rengiant asmeninį lyderystės tobulinimo planą bei jo pristatymą raštu ir žodžiu. Rašto darbas ir jo sudėtinės dalys atitinka keliamus reikalavimus. Darbe pakankamai tiksliai pritaikytos teorinės lyderystės žinios bei įrankiai. Plano įgyvendinimas yra pakankamai pagrįstas refleksija ir pristatytas bei turi realų potencialą būti įgyvendintu. Yra neesminių detalumo, nuoseklumo ir argumentacijos spragų.</p> <p>5 – 6 balai - Demonstruojamos prastesnės nei vidutinės (6 balai) arba tik minimalius reikalavimus tenkinančios (5 balai) žinios ir gebėjimai rengiant</p>

			<p>asmeninį lyderystės tobulinimo planą bei jo pristatymą raštu ir žodžiu. Rašto darbas ir jo sudėtinės dalys iš esmės atitinka keliamus reikalavimus. Darbe pritaikytos kai kurios teorinės lyderystės žinios bei įrankiai. Plano įgyvendinimas yra pristatytas neišsamiai. Plane pastebima struktūros, detalumo, nuoseklumo, argumentacijos spragų, pateiktos ne visos rašto darbo dalys.</p> <p>3 – 4 balai - Demonstruojamos ženkliai prastesnės nei vidutinės, minimalių reikalavimų netenkinančios žinios ir gebėjimai rengiant asmeninį lyderystės tobulinimo planą bei jo pristatymą raštu ir žodžiu. Rašto darbas ir jo sudėtinės dalys minimaliai atitinka keliamus reikalavimus. Darbe minimaliai pritaikytos teorinės lyderystės žinios bei įrankiai. Plano įgyvendinimas yra nepristatytas arba nepagrįstas. Pastebimas ženklus struktūros, detalumo, nuoseklumo, argumentacijos trūkumas, pateiktos ne visos rašto darbo dalys.</p> <p>1 – 2 balai – Asmeninis lyderystės tobulinimo planas nepristatytas raštu ir/arba žodžiu, arba netenkina minimalių reikalavimų.</p> <p>0 balų – Asmeninis lyderystės tobulinimo planas neparengtas ir nepristatytas.</p> <p>Balo svoris už asmeninio lyderystės tobulinimo plano parengimą ir pateikimą raštu bei pristatymą žodžiu galutiniame vertinime yra 50 procentų.</p>
Egzaminas	50	Egzaminų laikymo laikotarpio metu	<p>Egzaminą leidžiama laikyti tik pateikus savarankišką darbą (asmeninį lyderystės tobulinimo planą). Egzamino užduotį sudaro 5 atviro tipo klausimai ir atvejai analizei (3 klausimai ir 2 atvejai). Maksimali kiekvieno teisingo atsakymo vertė yra 2 balai. Egzamino metu vertinamos studentų lyderystės teorinės žinios ir gebėjimas jas taikyti praktinėse situacijose analizuojant atvejus. Vertinamas atsakymų išsamumas ir pagrįstumas. Maksimalus surinktų balų skaičius – 10.</p> <p>10 balų – puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai, teisingai atsakyta į visus 5 klausimus.</p> <p>9 balai – labai geros, tvirtos žinios ir gebėjimai, iš esmės teisingai atsakyta į visus 5 klausimus, galimi labai nedideli netikslumai.</p> <p>8 balai – geros, aukštesnio nei vidutinio lygmens žinios ir gebėjimai, teisingai atsakyta į 4 klausimus.</p> <p>7 balai – pakankamos, vidutinės žinios ir gebėjimai, iš esmės teisingai atsakyta į 4 klausimus, atsakant į kuriuos gali būti neesminių klaidų.</p> <p>6 balai – patenkinamos, žemesnio nei vidutinio lygmens žinios ir gebėjimai, teisingai atsakyta į 3 klausimus.</p> <p>5 balai – silpnos, minimalius reikalavimus tenkinančios žinios ir gebėjimai, teisingai atsakyta į 3 klausimus, atsakant į kuriuos gali būti neesminių klaidų.</p> <p>4 balai – nepatenkinamos žinios ir gebėjimai, yra klaidų, teisingai atsakyta į 2 klausimus.</p> <p>3 balai – nepatenkinamos žinios ir gebėjimai, yra klaidų, iš esmės teisingai atsakyta į 2 klausimus.</p> <p>2 balai – nepatenkinamos žinios ir gebėjimai, yra esminių klaidų, teisingai atsakyta 1 klausimą.</p>

			<p>1 balas – nepatenkinamos žinios ir gebėjimai, yra esminių klaidų, iš esmės teisingai atsakyta 1 klausimą.</p> <p>0 balų – netenkinami minimalūs reikalavimai, teisingai atsakytų klausimų nėra ar iš esmės nėra.</p> <p>Balo svoris už egzaminą galutiniame vertinime yra 50 procentų.</p>
--	--	--	---

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra					
Reinhold Kohler	2016	Optimization of Leadership Style New Approaches to Effective Multicultural Leadership in International Teams		Springer Gabler	
Alisa Miniotaitė, Ignas Staškevičius	2019	Lyderystė		Vilnius: Tyto alba	
Margaret R. Lee	2014	Leading Virtual Project Teams. Adapting Leadership Theories and Communications Techniques to 21st Century Organizations		CRC Press is an imprint of Taylor & Francis Group	
Katja Kruckeberg, Wolfgang Amann, Mike Green (Editors)	2011	Leadership and personal development: a toolbox for the 21st century professional		IAP– Information Age Publishing, Inc.	
D. Scott DeRue	2011	Adaptive leadership theory: Leading and following as a complex adaptive process		Research in Organizational Behavior 31, 125–150	
Northouse, Peter G.	2009	Lyderystė: teorija ir praktika		Kaunas: Poligrafija ir informatika	
Papildoma literatūra					
Jennifer L.S. Chandler. Robert E. Kirsch	2019	Critical leadership theory: integrating trans-disciplinary perspectives		Palgrave Macmillan	
Jacobus Kok, Steven C. van den Heuvel (Editors)	2019	Leading in a VUCA World Integrating Leadership, Discernment and Spirituality		Springer	
Northouse, Peter G.	2019	Leadership: theory and practice		Sage publishing	